

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Égészévre 24 frt.
Félévre 12 frt.
Három hóra 50 kr.

Szerkesztő és kiadja:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelék).

Csiky Gergely.

A héten volt Csiky Gergely halálának évfordulója. Olyan kevés ma a magyar irodalom terén az igazán kiváló nagy tehetség, hogy el kell szomorodnunk a sors kaján-sága miatt, a mely idő előtt elviszi legjobbjainkat. Hány egészséges és magyarosgondolkodású szindarabbal gazdagodott volna irodalmi kincses házunk, ha Csiky Gergelyt olyan korán el nem szőlítja a halál! De hát a végzet ellen nincs hatalmunk s így köszönetképpen azért, a mit nyújtott, lerójuk adónkat e pár sorral.

Csiky Gergely 1842. decz. 8-án született Pankotán, gimnáziumi tanulmányait Aradon végezte, azután a csanádi egyházmegye papnöveldejébe lépett s négy évig Budapesten a hittudományokat hallgatta. 1869-ben segédlelkész lett Tornyán, majd a temesvári kath. papnöveldébe hívták meg tanárnak, a hol tíz esztendeig működött.

Már mint pap is nagy szeretettel foglalkozott színművek írásával s több darabjával nyert pályadíjat a tudományos akadémián, úgy hogy végre

pályát változtatott s feljött Budapestre a nemzeti színházhoz, hol mint a beérkező drámák bírálója

s a szintanoda tanára nyert állandó alkalmazást. Ez időtől kezdve egészen a színműirodalomnak élt s egymásután a legjobb szindarabok jelentek meg tőle. Darabjaiban főleg a leleményesség s a magyar társadalmi élet helyes ismerése képezik a főjellemvonást, a mely által a többi rók darabjai közül messze kiválnak. Csiky Gergely egyike volt legtermékenyebb drámairóinknak, úgy hogy volt esztendő, a melyben két színművet is be tudott fejezni. Legnagyobb tevékenysége közepette 1891. nov. 19-én ragadta el a halál. Ezt a szomorú évfordulót az ország több színtársulata azzal ünnepelte meg, hogy legjobb darabjait adták elő az nap este a különféle vidéki nagyobb városokban. Ki tudja mikor lesz megint

Csiky Gergelys

egy Csiky Gergelyünk, a ki igazán a művészetnek szentelné tudását, tehetségét és erejét s szeretettel ápolná a Muzsát.

Mai számunk 16 oldal.

Mért nem boldogulunk.

Ez az a nagy kérdés, a melyet már annyi idő óta feszegetnek, a mióta a liberalizmus tanyát ütött ez országban. És sok derék hazafi felelt meg erre a kérdésre, anélkül, hogy szavára hallgattak volna. Legujabban gróf Apponyi Albert mondott egy nagyszabású beszédet a képviselőházban, s alapos fejtegetéssel mutatta ki nyomasztó sorsunk okait.

Soha még igazabban és találóbban rá nem mutatott senki a bajok forrására, mint Apponyi. Magyarország nem lehet boldog addig, — úgy mond a nemes gróf — a mig nem lesz egészséges gazdasági politikája. A mai gazdasági politika csupa kapkodásból áll s ha történik is valami, úgy az csak azért történik, mert vagy véletlenül, vagy valamely pénzcsoportnak kedveskedésül jut eszébe a miniszternek s az intéző köröknek egy-egy intézkedés. Következetes tervszerűségről szó sincs, arról, hogy a miniszterium egy biztos cél felé törekedne, beszélni sem lehet. A kormány nem halad előre megfontolt irányban s nem is törődik vele, hogy hova fog jutni, mert azt tisztán a véletlenre bizza.

Csak hogy e véletlent a közjóra leskelődő önzés támogatásának hívják, azt az utat pedig, a melyen döcögünk, a korrupció útjának nevezik. Ebben rejlik a kormány főbüne, ezért sütik rá folytonosan az ámulást. Eladja a nemzet közérdekeit egyeseknek s elhanyagolja az ország érdekeit egyes csoportok kedvéért; ha a közjót a kőbányai sertésvásár decentralizációját kívánja, azt nem lehet keresztül vinni, mert az által három, négy milliomosnak jövedelme egy pár ezer forinttal apadna. Inkább hulljon el százezer szegény embernek a sertése, sem mint hogy annak az egy-kettőnek legyen kisebb a bevétele; ha a magyar gazda érdeke azt kívánja, hogy nehezsük meg az idegen buzának hozzánk való beözönlését, hogy a mienk kelhessen el jobb áron, azt megint nem szabad megakadályozni, mert magunkra haragítjuk a nagymalmokat, a melyek milliókkal dolgoznak s százezreket nyernek. Hadd menjen tönkre a kiscsászák egész serege, csak az a két, három nagymalom adjon uzsora-osztalékot a milliomos részvényeseknek. S mért legyezgeti ezeket a kormány? Mert kortesei ezek s általuk a hatalmon maradhat. Ez a korrupció! Ezt ostorozta Apponyi s jó lesz ezt minden magyar embernek az eszébe vésnie. Jönnek a választások: mozduljon meg a nép, s ne engedje meg többé, hogy kortesek küldjenek helyette képviselőt az országházba, hanem válaszson maga.

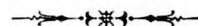
MI HIR A POLITIKÁBAN?

A nyitrai képviselőt, a kit a merkantil-leberális kormány a legnagyobb rendellenességek elkövetésével választatott meg s a kinek megválasztása ellen több száz választó kérvényt nyújtott be a képviselőházhoz, a héten igazolták. Ennél égbekiáltóbb részrehajlás eddig még nem történt alkotmányos életünkben. Közel négyszáz választónak nem engedték meg, hogy leszavazzon, pedig ha száz leszavazhatott volna, a nyitrai mandátum a néppárté lett volna s a parlament bíráló bizottsága mégis azt mondta ki, hogy nem hajlandó megvizsgálni az okokat, a miért a szavazókat visszautasították. Rothadt az az egész parlamenti eljárás s ha a legközelebbi választásokból nem kerülnek ki igazságos, derék és hazafias képviselőink fölös számmal, úgy valóban kétségbe kell esnünk nemzetünk jövője felett.

A kiegyezés megújításával foglalkozott e héten az Országos Magyar Gazdasági Egyesület s a következő főbb határozatokat terjesztette fel a kormánynak figyelembe veendőül: az új kiegyezést ne harmincz évre kössük, mint azt kötöttük, a melyik most jár le, hanem csak ötre; mondjuk fel Romániának a mostani vám- és kereskedelmi szerződést; idegen buzát senki se hozhasson be vámmentesen; állítsassék fel egy önálló magyar jegybank; a közös államadósságok kvótája csak akkor tartható fenn, ha Ausztria egyéb követeléseinket mind teljesíti, különben le kell szállítani; ne lehessen Ausztriából hamisított élelmi czikkeket behozni. Ezekon kívül még számos más igen üdvös intézkedésnek foganatosítását is szorgalmazza az egyesület, a melyekről a kiegyezési tárgyalások folyamata alatt bővebben fogjuk tájékoztatni olvasóinkat.

Az országházában e héten is folytatták az 1896-iki költségvetés tárgyalását. A kormánypárt részéről Papp Géza és Berzeviczy Albert tartottak beszédeket, a kiknek Ragályi, gróf Batthyány és gróf Apponyi feleltek meg hatalmas szónoklatokkal. Kivált gróf Apponyinak beszéde olyan nagy hatást ért el, hogy azt nemcsak az országházában, hanem annak falain kívül is jó messzire meghallhatták s helyesleheték.

A kormányban miniszterváltáson gondolkoznak. Erdély igyzságügyminiszter hirtelen kilép a kabinetből. Helyét Wlassics mostani vallás- és közoktatásügyi miniszter foglalná el, a kinek helyére viszont Berzeviczy Albertet neveznék ki kultuszminiszterré. Azért is mondott legyen Berzeviczy olyan nagy beszédet a kormány mellett.

Az osztrák képviselőháznak ugyancsak meleg napjai voltak a héten: meginterpellálták a miniszteriumot Luegernek a polgármesteri tisztségben való meg nem erősítése miatt, a miből aztán erős vita fejlődött. A kormány eljárásának az lesz a következménye, hogy az antiszemitizmus most már még erősebben fog terjedni Ausztriában s jövőre nem 93, hanem jóval több antiszemita község tanácsost fognak megválasztani.

A törökországi lázongásokat végre megelégtették a nagyhatalmak s elhatározták, hogy együttes lépéseket tesznek a szultánnál a béke helyreállítása érdekében. Hogy közbenjárásuknak nagyobb nyomatéka legyen, nagyszámu hadihajókat rendeltek le Törökország szomszédságába, mintegy megakarván mutatni, hogy támadásra is készen vannak, ha a törökök maguk nem akarják elfojtani azt a forrongást, a mely igen könnyen átcsaphat a szomszéd államokba is.

A francia kormány igen hasznos törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházhoz. A törvényjavaslat szerint francia képviselőnek többé nem lesz szabad olyan társulatok igazgatóságát elfogadni, a mely az állammal szerződéses viszonyban van. Vajjon mikor kapunk mi ilyen törvényt. A francia kormánynak ezenkívül e héten nagy örömet is okozott a kiszámíthatlan sors, mert elfogták Artont, a kit már olyan régen keresnek s a kinél állítólag 104 képviselőnek volna meg a nyugtája azokról a pénzekről, a melyeket azok a Panama botrányból ismeretes ügyben megvesztegetésképen kaptak és elfogadtak. Ha ez be fog bizonyosodni, akkor sok magas állásu férfit kerül a törvény elé, kivált most, a mikor a miniszterium kimondta, hogy üldözni fogja az erkölcsileg nem egészen tiszta embereket, ha mindjárt miniszterek is voltak valaha.

A német császár a héten azzal tisztelte meg a mi berlini nagykövetségünket, hogy bejelentette magát nála ebédre. Az ebéden jelen voltak a nagyköveten és nején kívül a német birodalmi kancellár, a császár két szárnysegéde s az osztrák-magyar nagykövetség személyzete, összesen tizen.

Angolország alább hagyott a törökországi ügyek dolgában tanusított követelődző magatartásával, mert látta, hogy egész Európa állást foglal az ő politikája ellen. Az angol miniszterelnök megnyugtató beszédet mondott, a melyből békésebb szellem kandikál elő.

MI UJSÁG?

A királyné nevenapja. A királyné nevenapját a szokott módon ünnepelte meg a főváros közönsége. A város középületein és számtalan magánházon nemzeti lobogó lengett. A kikötők s a Dunán uszó hajók is felvonták árboczaikra a lobogódiszt. Hálaadó istentisztelet volt az összes templomokban. *Eresébet* királyné nevenapja alkalmából a belügyminiszter utján ezer forintot küldött a főkapitánynak, hogy azt azok között, a kik hozzá segélyért folyamodtak, ossza ki.

A zágrábi botrányhősök elítélése. A zászlósértő horvát botrányhősök perében a héten hirdették ki az ítéletet. A zászlómerényletek főczinkosa és fölbujtója, Radics 6 havi börtönre, Dervald, Balaski, Vidriez vádlottak 5 havi, Frank Vladimir, Frank Iván négy havi börtönre ítéltetett. Négy vádlottat felmentettek, a többit pedig két és három havi fogházra ítélték. A törvényszéki épület körül két század katonaság volt felállítva, mert attól tartottak, hogy az ítélet kihirdetésénél a esőselék újabb zavargásokra fog vetemedni. De a rendet semmi sem zavarta meg.

Az orosz czári pár gyermeke. Pétervárról azt a hírt kaptuk, hogy az ifju ezárnő leánygyermekét szült.

Vonatösszeütközés. A kecskeméti vasuti pályaudvarban két tehervonat összeütközött. A váltóór csak két nap óta volt alkalmazva és még nem tudta a vágányokat jól megkülönböztetni. A régi negyedik vágányon bocsájtotta be a vonatot, holott a fülöpszállási vasut közlekedése óta az már nem negyedik, hanem ötödik. Ezen az 5-ik vonalon éppen egy meg rakodott tehervonat vesztegelt, a mikor az éjjeli gyors-tehervonat nagy sebességgel és erővel berobogott erre a vágányra és a nagy sebesség következtében úgy meglökte az álló kocsikat, hogy a lokomotiv kiesett a vágányok közül, három kocsi pedig teljesen darabokra tört. Csupán csak 4 vaskerek maradt meg épségben. A hibás tehát a váltóór, a ki a vágányokat feleserélte. A gyakornokot mulasztás nem terheli. A vizsgálat megindítása végett már lejöttek és megállapítják a károkat és egyuttal azt is, hogy kit terhel a felelősség.

A hadgyakorlatok utolsó áldozata. Csaknem két hónapja, hogy a nagy gyakorlatoknak vége van, de egyes hadtestek kórházaiban még mindég akad egy-egy súlyos beteg, ki a nagy fáradalmakkal járó hadgyakorlatok közben betegedett meg. Még az augusztusi gyakorlatokra hívták be *Fiók* Zsigmond nagykirályi 29 éves nős tartalékos a Miskolcra állomásozó 5-ik számú gyalogezredhez mint teljesen egészséges embert. *Fiók* a rendkívüli fáradalmaktól súlyos beteg lett és azóta a katonai kórházban feküdt, míg végre kedden megszabadította kinjaitól a halál. Az ezred parancsnoksága meg adta neki a végtisztességet,

kivonultatta az ezred zenéjét rangjának megfelelő legénységgel, rokonai és ifju felesége is ott voltak a parádés katonatemetésen.

Tizenegy éves gyujtogató. *Vlaesa* községben a napokban háromszor fordult elő gyujtogatás. Három gazdának háza a melléképeletekkel együtt a lángok martalékává lett. Az erélyes nyomozás következtében sikerült a gyujtogatót Andrej Mihály 11 éves fiu személyében elfogni. *A 11 éves gyujtogató előadta, hogy mind a három gyujtogatást bosszúból követte el,* még pedig azért, mert gazdája elverte, a másik két gazda házát azért gyujtotta fel, mert egy alkalommal a marhát az ő földjükön legeltette s azok onnét elkergették s úgy az elkergetés, mint a verés feletti bosszujában gyujtogatással bosszulta meg magát.

Megcsonkított ember. A papolezi erdőségeken a gyulafalvi gőzfűrészgárak közelében két zágomi ösmeretlen ember, — írja tudósítónk — Szeruly Miklós nem papolezi lakossal gombázás miatt összeszólkóztak s megcsonkították. Kegyetlen dolgukat végezve elfutottak. A szegény szerenesétlen napszamos ember, kinek nagy családja van, alig tudott a legközelebbi utmeletti koresmába bevánszorogni, hol a koresmáros ember lefektette és dr. Morvay István gyári orvost odahíva, sebét bevarratta. Másnap hazaszállították Papolezra a sebesültet, de életveszély között van, szólni sem tud. A tetteseket nyomozzák, de ez ideig még eredmény nélkül, pedig szigorú megbüntetésüket jogosan várhatják.

Honvédcsalád nyomorban. Szatmárhegyen a napokban hunyt el Tamaska Gábor 48-as huszárfőhadnagy 72 éves korában. Négy tagú családot hagyott hátra, a kik már eddig sem láttak szebb napokat, mert a szabadsághős esekélyke nyugdíjából tengették életüket, most pedig egyenesen a legnagyobb nyomorba jutottak. Nincs senkijük, semmijük. Ha jószívű olvasóink egyike-másika néhány fillérrel segíteni akarna az árvák baján, küldje el *ö. v. Tamaska Gáborné* címére *Szatmárhegyre*, vagy lapunkhoz, mi majd kezeibe juttatjuk a súlyos csapástól sujtottaknak.

Győzzön az igazság. Lapunk 46-dik számában a a polgári anyakönyvezés áldatlan és sok kellemetlenséget okozó voltára vonatkozólag egy levelet közöltünk. Ma *Tisza-Órszól* az odavaló anyakönyvvezető is irt nekünk egy levelet, a melyben tagadja, hogy bárkit is megsétáltatna, ha a törvény által előírt okmányai rendben vannak. Szívesen elhiszszük a tisztelt anyakönyvvezető urnak, hogy ő nem rosszakaratu és nem akadékoskodó, de hát a mi levelezőnk nem is az ő eljárását bírálta, hanem magát az új rendet, a mely ezt a sok zaklatást megköveteli. Jól tudja azt a mi levelezőnk is, de tudjuk mi is, hogy sok anyakönyvvezető van az országban, a ki úgy gondolkozik mint mi s hogy a többi se valami nagyon örül az új malasztal járó kellemetlenségeknek és felelősségnek. Azt hiszszük, hogy ennyivel t. Petheő János anyakönyvvezető ur aggodalmait eloszlattuk. Mi nem igen háborgunk szemé-

lyek ellen, hiszen ők kivétel nélkül a rendszer eszközei és áldozatai.

Rejtélyes gyilkosság. Rejtélyes gyilkosság tartja izgatottságban Rakasdia község lakóit. A község egyik legvagyonosabb parasztagzadját, Berezián Pétert a napokban reggel halva találták ágyában. A vizsgálatnál kitűnt, hogy fején négy súlyos seb tátong és karja ki van törve. Berezián előtte való este későn tért haza és fia látta, midőn lemosta homlokáról a vért. Fia azon kérdésére, hogy mi a baja; azt felelte, hogy megbotlott egy fatörzsben és megsérült. Azután lefeküdt és nem kelt fel többé; reggelre meghalt. Azt hiszik, hogy gyilkosság áldozata lett.

Családi öröm. Bolgárország fővárosából azt a hírt kaptuk, hogy a fejedelelné egészséges fiugyermeket szült. Ez Ferdinánd fejedelemlenke második fia. Természetes, hogy ágyudörgés hirdette az örömdetes eseményt.

A szárazmalom áldozata. Borzalmas szerenesétlenség történt Hajduböszörményen. Fekete Gábor szárazmalmánál őrlés alkalmával ugyanis egy leány hajtotta a lovat. A kerek mellett Nagy Imre, kilencz éves fiu játszott. A kerék fogai hirtelen elkapták és összetörték a kis fiut.

Innen-onnan. Maros-Szlatinán a kaviesbányában földomlás temette el Juhász János, György György és Battonyai Ferencz munkásokat, Juhász hét gyermeket hagyott árván. — **Győrszigeten** Schlichter Ferencz 18 éves szabólegény agyonlőtte magát. — **Gordisa** (Baranyam.) község iskoláját az óriási mérvben fellépett roncsoló toroklob miatt bezárták. — **Dárdán** Kleinhasz lapánczi lakos gyilkosát, Kavesdanin Izsák illoeska lakos személyében, ki emberölés miatt már nyolcz évet ült, letartóztaták. — **Döbröközön** Kalk Mátyást, ki két szilaj tehenet vezetett, a megvadult tehenek végig vonszolták a köves uton, úgy hogy a szerenesétlen valóságos alakatlan hustömeggé vált.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu czégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Kukklói Pappának Vincze lapunk mai számában közölt hirdetésére a t. közönség szives figyelmét felhívja.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító-Szövetkezet Budapesten

ma hazánkban az egyetlen intézet, mely a kölesönösség elvén alapulván, **a legolcsóbb díjak mellett** eszközli a **tűzkárbiztosításokat**, melyeknél a feleknek a **jelentékeny megtakarításon** kívül más **előnyöket** is nyújt.

Az igazgatóság tagjai: Teleki Géza gróf elnök, Csávossy Béla alelnök, Andrássy Géza gróf, Ahsbans Leó lovag, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Rothkugel Arnold lovag, Rudnyánszky Béla, Szentkirályi Kálmán, Sztáray István gróf, Szőnyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf, vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond. A szövetkezet igazolta a hozzáfűzött várakozásokat; káresetekben a feleknek a legrövidebb idő alatt megtéríti a tényleges kárt és előzékeny eljárásával kivívta magának a közbizalmat. — **A szalmás eleség és takarmánykészletek biztosítása** is olcsóbban eszközölhető a szövetkezetnél, mint bármely hazai intézetnél. Csakis a tiszta díjat és a kincstári bélyeget számítja minden másnemű illeték kizárásával. — Felvilágosításokat szívesen ad az igazgatóság Budapesten és az egyes községekben létesített ügynökségek.

Dió eltevése télire. A leszedett diót először zöld héjától kell megszabadítanunk és ezután szellős padláson, szalmára kell elteregenünk. Sohasem szabad a frissen szedett diót rakásra vagy egymásra rakva elhelyezni, mert ez esetben könnyen ki van téve az elromlásnak. A penészképződés elkerülése céljából a diókat szorgalmasan forgatni kell. Ha annak dacára mégis mutatkozna penész, úgy ajánlatos azokat száraz homokban, seprével jól ledörgölni. Sok helyen a diókat sütőkemencében szárítják, de ez nem előnyös, mert ily módon a dió először veszíti finom zamatját, másodsor esunya, sötét színűvé válik.

Gyenge borok erősítése. Homoki és igen kis foku borok erősítése úgy megy végbe, hogy a bort tiszta hordóba öntjük és finom szenen szűrt annyi liter borszeszt használunk hozzá, a mennyit a gyenge bor megkíván. Legjobb 2-4 liter szeszt 100 liter borhoz használni, de lehetőleg finom gabonaszeszt.

Jó téli tyukeleség. Szedjük össze a közönséges tölgyemakkot, melyet szellős helyen tartva, télen vagdalkunk össze s pörköljük meg. Ezután megtörve a pörkölt makkot, — vagy ha daráló van, megdarálva — kevés oleó liszttel gyurjuk össze s tengeri nagyságu szemekké alakítva, úgy adjuk a tyukoknak. Ez a takarmány nemesak oleó és egészséges, hanem a tojást is nagyon előmozdítja.

Zöltségek telettése. Most van a zöltségneműeknek eltevési ideje. Általános az a nézet van elterjedve, hogy számukra a legjobb hely a pinczében van. De az téves! A tapasztalat tanítja, hogy azon zöltségféleség, mely a szabadban kupacokban lesz elásva, sokkal tartósabb, mint a pinczékben elrakott. Izét, frissességét tavaszig megtartja, ellenben a pinczében zamatját veszíti. Azért murokrépából, kalarábé, kel, zeller stb. zöltségfajokból csak annyit kellene a pinczében elhelyezni, a mi legfeljebb januárig szükséges. A februári és márcziusi szükséglet okvetlenül a szabadban maradjon, mert az ott telet sokkal többet ér, mint a pinczében eltartott.

Romlott borok javítása. Különösen az újabb homoki szőlőtermelés mellett gyakran megtörténik, hogy a bor különböző okoknál fogva megromlik és élvezhetlenné válik. Az ilyen boroknak, — leszámítva azon esetet, ha a bor már ecetesednék — van egy igen czélszerű javítás módja s az a következőből áll: Szüret alkalmával egy hordót, gyenge kénezés után, telarunkunk félig összetört szőlőszemekkel s azt a hibás borral feltöltjük és mint a többi musttal telt hordót az erjesztő helyiségbe vagy a pinczébe helyezzük. Ezen eljárás után, miután a bor a félig összetört szőlőszemekből mustot von ki, új erjedés jön létre s ez az új erjedés a már romlásnak indult vagy hibás

izü borra oly jó hatást gyakorol, hogy az az erjedés megszűnése után — házi fogyasztásra — teljesen használhatóvá válik. Három-négy heti állás után az erjedés már kellőleg végbemegy s ezen idő után a hordót csapon lehet tartani. Kezelésénél csak azt kell szigorúan megtartani, hogy ha a hordóból egy bizonyos mennyiséget fogyasztásra lecsapolunk, azt a felső aknán minden csapolás után, utántöltögessük. Arra is legyünk tekintettel, hogy az erjedés után két-három hónap leforgásáig, egy-egy alkalommal legalább négy napi szükségletet fejtsünk le; mert ilyenkor minden új feltöltés után, egy kis zavarodás áll be s ennek leülepedésére négy öt nap szükséges. Három-négy hó multával azonban, zavarodás már akkor sem mutatkozik, ha a lefejtést akár minden nap eszközöljük is. Az így másodsorzi erjedésnek alávetett bor kevés szénsavat tartalmaz és ürmöshöz hasonló izt vesz fel.

A viaszoly irtása. Minden méhésztudja, hogy mennyi baj van a viaszolylyal, melyek ellen alig lehet teljes sikerrel védekezni. Egy kitünő német méhésztudós a molyok ellen a következő eljárást ajánlja: valamely ócska vasedénybe ecetszeszt kell önteni s ezt beállítani a lépszekrénybe a lépek alá s a folyadékba még pár darab vasat is tenni. Így olyan gázok fejlődnek ki, melyek miatt úgy a viaszoly mint a petéi is elpusztulnak. Önként következik, hogy ez alkalommal a lépszekrény ajtaját jól el kell zárni, hogy a fejlődő gázok el ne illanjanak. Természetes, hogy ezen eljárás olyan kaptárakban, a melyekben élő méhek vannak, egyáltalában nem alkalmazható, mert a méhek is elpusztulnának.

A „Felsőmagyarország” című lapnak f. hó 17-iki számában a következő közlemény jelent meg:

„Az Országos Magyar Kölcsonös Biztosító Szövetkezet ellen a bécsi „Union” biztosítási szaklap nyomán lapunkban reprodukált közleményre, a melyben el van mondva, hogy a Kölcsonös Biztosító szövetkezet anyagi helyzete már annyira rossz lábon áll, hogy ez kötvénybárczáit hitelének fentartására eladta volna és hogy üzletének átvételét szorgalmazza, ma előkelő és megbízható forrásból azt a közlést vesszük, hogy az Országos Magyar Kölcsonös Biztosító Szövetkezet ellen a bécsi „Union” által hozott híresztelés csak üzleti manőver, a melyet egyes versenytársaságok a saját érdekekben röpitnek szét, miután a Kölcsonös Biztosító Szövetkezet üzleteit oly basisra helyezte, hogy ott nem az üzleti speculacio dominál, hanem hogy a biztosítást kereső közönség oly előnyöket kapjon, a minőket másutt nem talál. A manőver tehát a solid versenynek ily módon való discreditálását czélozza, a mely azonban csak azokra háramlik vissza, a kik ezt a szövetkezetet megbénítani vélik. A fenti informatio után készséggel kijelentjük, hogy a hír reprodukálással korántsem azonosítjuk felfogásunkat az „Union” felfogásával.”

Ezen közlemény bizonyítja azt, hogy a versenytársaságok üzleti manőverből mint járnak el és bizonyítja azt, hogy a tisztességes sajtó tudja, mi a kötelessége.

Országos Magyar
Kölcsonös Biztosító Szövetkezet.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A szalma mint takarmány.

Gazdáink a szalma tápértékét még nagyon kevésre becsülik s alig tulajdonítanak neki valami értéket, dacára annak, hogy a gyakorlat eléggé kimutatta, hogy tápértéke semmiképp sem jelentéktelen, miután jól behordott s kazalozott szalma különösen oly állatok táplálására használható, melyektől nem kívánunk valami nagy erő kifejtést, s a melyeknél a szalmából hiányzó tápanyag könnyen pótolható némi erőtakarmánnyal. Ha a szalmát közelebbről megvizsgáljuk, úgy azt találjuk, hogy minél finomabb, puhább és füvesebb, annál értékesebb, annál jobban használható takarmánynak. Minél jobban megérett s minél keményebb a szalma, annál kevesebb benne az emészthető anyag. Ugyanez áll, ha a szalmát eső érte, de a talaj, a trágyázás szinte befolyással van a szalma minőségére és emészthetőségére.

A szalmaetetésnek kiváló fontossága van különösen a szarvasmarhánál; tudjuk ugyanis, hogy a kérődzők gyomruk megtöltésére nagy teriméjű takarmányt szükségelnek s így a szalmát alig lehetne más takarmánnyal pótolni. Ha csupán abrak takarmányt (korpa, dara stb.), vagy pl. répát etetnénk, a kérődzés elmaradna. A szalma a gyomor falait erősebb, élénkebb mozgásra készíti s evvel az emésztést lényegesen elősegíti. Ha a szalmát szemes eleggyel keverjük, az állat a felvett takarmányt sokkal jobban benyálozza, jobban megrágja, tehát jobban ki is használja, mint ellenkező esetben, s lóherével keverve, biztosít a felfuvódás és hasmenés ellen.

Természetes, hogy a szalma értéke a különféle gabonaneműek szerint kisebb vagy nagyobb. Így a tavaszi gabona szalmája sokkal értékesebb, mint a téli gabonáé. Előbbi puhább (árpaszalma) s különösen legelő marhának alkalmas. A zabszalma inkább lónak és birkának való takarmány.

A téli gabona szalmája nehezebben emészthető s tudvalevőleg legkeményebb a rozsszalma. Mindazáltal megfelelően használva, különösen gilisztabántalmaknál (lónál) igen ajánlatos. Tehenek részére a buzaszalma, feltéve hogy megfelelő időben arattatott, kétségkívül előnyösebb mint a rozsszalma.

A hüvelyes vetemények szalmája rostosabb, keményebb és nehezebben emészthető, de táplálóbb mint a gabona szalmája. Legveszedelmesebb a búkőnyszalma etetése, mert dugulást okozhat, ha túlságos mennyiségben adagoljuk. A lóbab szalmája ellenben ha fekete is, bátran etethető akár birkával, akár lóval. A hüvelyesek szalmáját a gazdák leg-

többre becsülik s előnyük még az is, hogy a belekben tartózkodó gilisztákat elhajtják. Összes háziállataink szívesen eszik, de ezélszerűbb a kérődzőkkel feletetni.

A pohánka szalmája nem sokat érő s rendszerint a tehenek s meddő birkáknak adagolják, mert rossz tejelőtakarmány. A repezeszalmát legcélszerűbb a birkákkal feletetni, bár nagyon keveset érő, s ezért legtöbbször csak tüzelőül használják fel. Lovak hasmenést kapnak a repezeszalmától.

A szalmát lehetőleg szeckázva etessük, és pedig 2—3 ctm. hosszúra szeckázva. A finomabb szeckasza azért nem ajánlatos, mert az ilyet az állatok nem rágják és nem nyálazzák be eléggé, s így emésztetlen marad.

A magtári zsizsik.

Magtáraink és padlásainknak egyik legveszedelmesebb ellensége a zsizsik, mely főleg ott lép fel, ahol a tisztaságra nem nagy súlyt fektetnek. A zsizsik leginkább a magtárakban tesz kárt, kint a mezőkön a kalászban levő gabonát nem támadja meg, hanem csakis a magtárban levő szemeket. Télen át, mert a hideg iránt nagyon érzékeny természetű, csak nagyon ritkán szokta a gabonát megtámadni. Ez idő alatt a padlázat és gerendázat hasadékaiban és egyéb zugában vonja meg magát. Tavasszal a melegebb idők beálltával azonban megkezd a gabona pusztítását és ha nagyon elszaporodott, óriási kárt képes tenni az elraktározott gabonában.

A magtári zsizsik egy feketés-barna kis bogár, mely petéit a gabonaszemekbe rakja. Azokat egyik oldalukon vagy végükön ormányával megszurja és az így készített mélyedésbe rakja tojásait, de minden szembe csak egyet. A petékből kikéltő álcza a gabonaszem lisztes anyagából táplálkozik, úgy hogy csak a mag héját hagyja sértetlenül. A szemekben fejlődik bábbá is. Julius hóban rajzik az új nemzedék, mely ismét szaporitva, az őszig még egy nemzedéket szül.

A zsizsiket rendszerint idegen zsizsikes gabonával vagy használt zsákokkal stb. szoktuk behuzcolni a magtárunkba és sokkal könnyebb megakadályozni a zsizsiknek a magtár vagy padlásra való behuzcolását, mint azt onnét kipusztítani, ha már egyszer benne van. Azért idegen gabonát, használt zsákokat, rostát stb. csak akkor vigyünk a magtárunkba, ha előbb alaposan megvizsgáltuk, vajjon zsizsikmentesek-e.

Ha a zsizsik bármi uton-módon meglepte a gabonánkat, akkor annak kiirtására mielőbb tegyük meg e kellő lépéseket. Hogy a zsizsiket a magtárból kiirthassuk, az összes hasadékok és repedésekből el kell a gabonaszemeket távolítani. Különösen ügyel-

jünk arra, hogy május és június hónapokra semmiféle gabona se maradjon a zsiszikkal lepelt magtárban, hogy a peterakásra előbbúvó zsiszik ne találjon gabonát, melybe petéit rakhassa és így szaporodását lehetőleg meggátolhassuk. Őszszel zsákokat, ponyvát vagy juhbundákat, ez utóbbit bundás részével földnek fordítva rakjunk a gabonaraktárak közelébe, melyekbe a zsiszik behuzódik, mert a meleget szereti. Ezeket a zsiszikkal ellepelt ponyvát vagy bundákat időközönként óvatosan összeszedjük s kihordva a magtárból a zsisziket elpusztítjuk.

Sok helyütt a gyakori szellőztetéssel védekeznek a zsiszik ellen, a mi már csak azért is ajánlatos, hogy a gabonát a levegő minél jobban átjárhassa, habár ezáltal a zsiszikben nem teszünk nagy kárt. Másutt a gabona forgatásával szoktak védekezni a zsiszik ellen, habár ez az eljárás sem mondható zsiszikirtásnak. Miután azonban a zsiszik szereti a nyugalmat, oly magtárban, a melyben gyakran sepernek s a hol a gabonát gyakran bolygatják lapátolással, a zsiszik nem marad meg; de azért ezzel az eljárással teljesen ki nem irtható.

Zsiszikes gabonát oly módon lehet tisztítani, hogy szelelő rostán eresztjük át a gabonát, a rostát lehetőleg gyorsan hajtva, minek következtében a nagyobb széllel működő rosta a könnyebb, illetve zsiszikes szemeket kiveri. Az így nyert rostaalját legezészerűbb elégetni. Jó a legelső nagy szitát is, kissé megnedvesített zsákszövevvel bevonni, melyre a rostálás közben kipergő zsiszik ráragad és így könnyen elpusztítható.

Mindezen eljárások azonban csak többé-kevésbé vezetnek célhoz, azért arra kell törekednünk, hogy megakadályozzuk azt, hogy a zsiszik a magtárba bejuthasson. Hogy ezt mily módon érhetjük el, fentebb elmondottuk.

A vakondokról.

Hogy kártékony állatok-e a vakondok vagy nem, e felett a vélemények igen elágazók. Ha a vakondok fogait megvizsgáljuk, könnyen meggyőződhetünk arról, miszerint fogsora husevő állaté s nem gyökérevő; fogai éppen nem alkalmasak a gyökér lerágására, mint a szarvasmarha foga a hus elaprózására. De ha a vakondok gyomrának tartalmát megvizsgáljuk, sohse fogunk abban növényi ételmaradékot találni, hanem ellenkezőleg rovar, álcza, cserebogár, tücsök, ezerlábú vagy kabóca maradványait találjuk. Ez eléggé bizonyít a mellett, hogy a kártékonyak híresztelt „tüzzel-vassal“ pusztított vakondok bizonyára nem érdemli meg rossz hírnevét s hogy nem

növényevő, hanem husevő állat. Miért mindazáltal azon ellenszenv?

Érdekes kísérleteket tett egy természetbuvár a vakondokkal, megtudandó növény- vagy husevő állat-e? Egy hordóba két eleven vakondot zárt s répával és gyökérrel etette. Következő napon az egyik vakondok felfalta a másikat, de a növényen legkisebb sérülés sem volt látható. A még élő vakondokhoz ezután a tollaitól, illetve szárnyaitól megfosztott verebet tett. Rövid idő múlva a vakondok a verébre rohant, annak beleit kirágta s csak akkor szakította félbe véres munkáját, mikor a tudós vízzel kínálta. Ivás után nem evett semmit s egy darabig csendesen viselkedett. Hat óra múlva újra nyugtalankodni kezdett (már megint éhes volt), mire a tudós egy második verebet dobott a hordóba, melylyel a vakondok épp úgy elbánt, mint az elsővel. Ezután csak növényi táplálékot kapott, de a következő napon már megdöglött.

Más kísérletnél a tudós három vakondot gyökérrel és levéllel akart táplálni. Mind a három hamarosan elpusztult, míg egy más vakondak, melyet hernyóval, verébbel és cserebogárczával etetett, igen sokáig elélt. Hasonló kísérletek révén bebizonyult, hogy a vakondok csak húst eszik, növényi táplálékot nem, hogy tehát husevő állat s rovarokkal, cserebogarakkal és mindenféle álcákkal táplálkozik, miket földalatti útjain talál. Nagy mennyiségű rovar pusztít, miután átlagosan minden napra testi súlyának felét szükséggel táplálékul.

Mily nagy hasznót hoz azáltal a gazdának a vakond, hogy ily szorgalmasan pusztítja a rovarokat. Igaz, hogy a turásai alkalmával növényi részeket és gyökereket szétszakít és feltur, de ez is csak ott történik, hol igen sok vakondok van együtt. A kár, mely pl. réteken a vakondok turása folytán származik, nagyon csekély azon haszonhoz képest, mit munkájával, a rovarpusztítással okoz.

A vakondturások mindenesetre befolyásolják a szénatermés eredményét, de a szorgalmas gazda a buczkákat szélylyel huzza s szétgereblyézi mielőtt még rajta fü nőtt.

Kertekben nem szívesen türik mindezek daczára a vakondokat. Innen könnyen kipusztíthatjuk oly formán, ha döglött hernyókra kevés hánytatóport hintünk s azokat a vakondok járatba tesszük. E járat könnyen felismerhető, ha a turást szélylyel huzzuk. De mindenesetre vigyázzunk, nehogy a vidékből teljesen kiirtsuk a vakondokat, mert a földi giliszta roppant elszaporodása érzékeny büntetés volna a gazdára nézve s okvetlenül bekövetkeznék, ha a vakondokat kiméletlenül üldöznők.

MULATTATÓ.

Szegény Elemér!

Irtá: *Friedl Lambert.*

Ül az özvegy szobájában,
Meholt férjét siratja.
„Istenem! — mondja magában
Legyen áldásod rajta.

A halál szegény Elemért
Oly korán ragadta el.
Ki fogja pótolni helyét:
Hogyha majd — ezívódnom kell!

Munka és a vakszerencse.

Munkára fel,
Ne vesztegelj...
ABC.

Van egy jó görög közmondás, mely ma már üdvös gyakorlati fontosságánál fogva édes anyanyelvünkön is annyira általánossá lett, hogy a léptenyomon panaszolkodó, összedugott kézzel sült galambot leső munkakerülőknél naponként a legjobb indulatu tanácsul számtalanszor hangoztatják: „*Se gits magadon, s az Isten is megsegít!*”

És mit tesz szószerint az említett példaszó, ha nem azt, hogy a becsülettel és kitartással folytatott munkát Isten áldása követi; a munka jövedelemmel adózik gazdájának, lassan-lassan gyarapítja vele kisdéd tárházát növeli megtakarított vagyonkáját; edzi erejét, hogy az élet bekövetkezhető küzdelmeiben megállhassa a maga helyét, hogy ne legyen majdan szüksége a mások szánalmas segítségére, és a mi fő, kényelmet biztosít öreg napjainkra, midőn a mások megvetése és könyörülése nélkül saját hajlékunkban, megszerzett javaink élvezetében, önön tüzhelyünk mellett melegíthetjük föl az élet telétől már-már hidegedő testünket, s mi boldogan elgondolhatjuk akkor, hogy bizony: „*Munka után édes a nyugalom*”, édes a keserűen szerzett kenyér.

Tagadhatatlan, hogy munka nélkül unalmas, sivár az élet; nincs öröm, nincsen boldogság; teljes meggyőződéssel mondhatom, hogy a munka életünk gyémántja, mely lényünket nemessé esiszolja; a

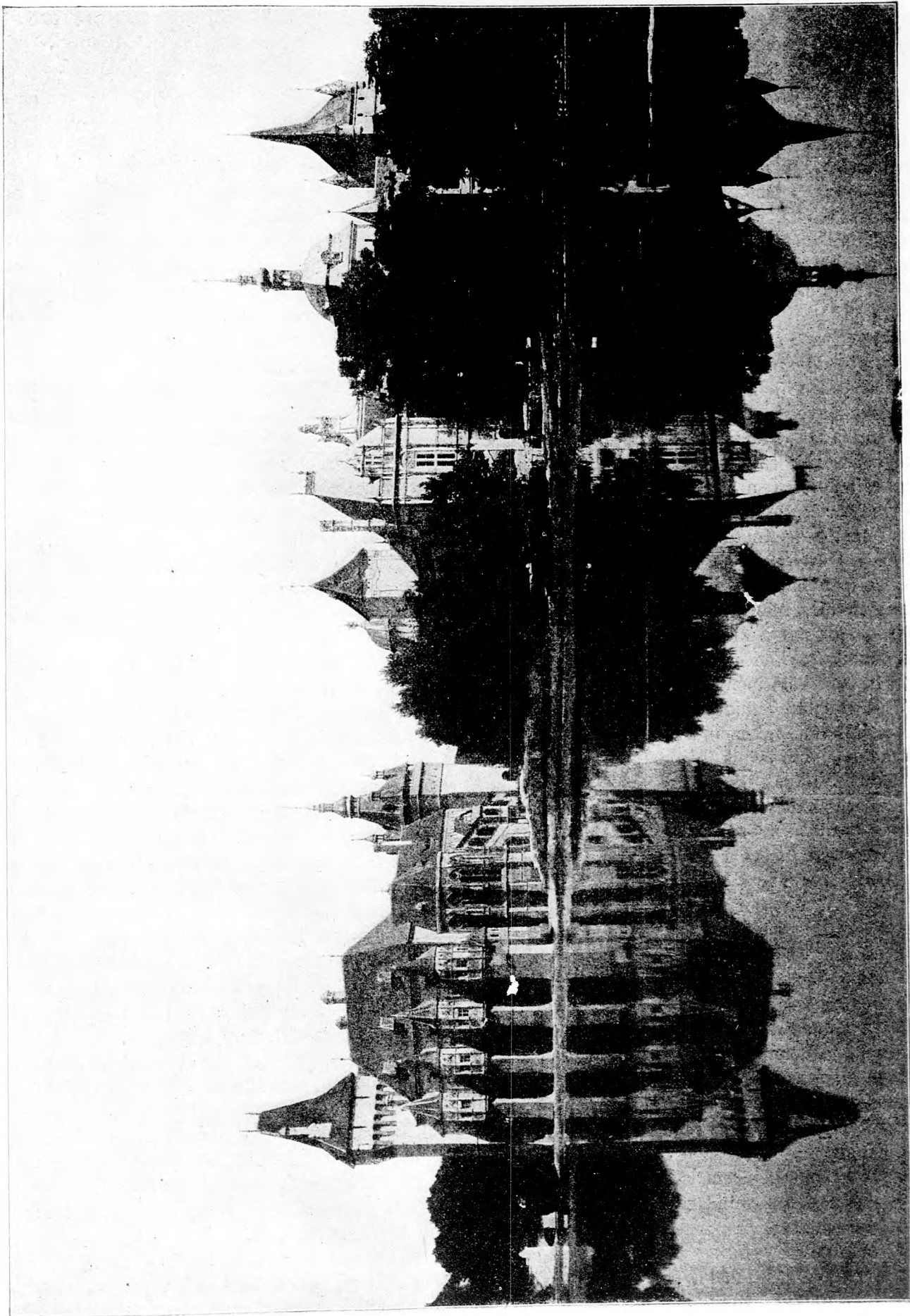
munkálkodás szent kötelességünk, melynek valamely alakban való teljesítése alól nem képezhet kivételt egyetlen földi lény sem; hiszen tudjuk, hogy egy uralkodó, ki népek és nemzetek s ezek földi java felett kormányoz, csak elég nagy és hatalmas ur, és mégis tény az, hogy akárhányszor alig van annyi kényelmes szabad ideje, hogy étkezését nyugodtan gond nélkül elköltse.

Ha napjainkat eme gondolatok aranyozzák be, s erélyünket a lankadatlan munkában tökélyesbítjük, akkor sohase lesz szükségünk a mások kegyezésére, mert ha munkálkodva igyekszünk segíteni magunkon, az isten is hamarabb megsegít, hisz a szentírás is azt mondja: „*Emberé a munka, Istené az áldás!*”

Ma könnyen szeretne mindenki meggazdagodni, fáradság nélkül kincshez jutni, adni az urat, mutatni a káprázatos fényt, szórakozni százféle gondüzőben, s mivel a becsületes munka árán manapság nehezen lehet annyit összeharácsolni, hogy mindenre pazarul teljen, még az ördöggel is ezimboraságba lépnek, csak hogy annak inceskedő, véletlen vakszerencse játékaikat hasznukra fordíthassák; szentgyörgynap-éji fel-fellobbanó kincsek után áskálnak és végre is bányásznak egy nagy semmit.

De még furesább ennél azon eselszövényes emberi intézmény, mely számtalan szerencse-kereket enged meg létezni, azon édes ámitással csalogatva maga körébe a munka nélkül a könnyen meggazdagodni vágyó élősdiéket, hogy ezen játszva, ha szerencséseje van, rövid idő alatt dugszaggá lehet. Az igaz, hogy sok káprázatos után a vak tyúk is talál olykor vagy egy gyöngyszemet, s talán a ki sokszor nyer, ezeriben egyszer nyer is valamit a szerencse-játszmán, de ez sohasem a tisztességes munka árán szerzett vagyon, mely végtelenül boldogító, hanem mondom, a vakszerencse nyugtalanító alamizsnája, mely kötve tartja áldozatait, megfosztja az élet legszebb örömétől, a vidám munkálkodástól, s aligha boldoggá tesz valakit. De sőt mind továbbbeljebb csalogat az örvénybe, mert hát remél az ember, ha most nem, majd máskor nekem is kedvez a szerencse, s így ha jól számba vesszük, akárhány minden keresményét a saját biztos fiókja helyett a *butri-féle játékok* kétes számu szekrényébe helyezi, sohasem kamatozó kamatra, hanem a legtöbbször itélet-napkor kaphatja vissza fáradsággal szerzett, s nyereszkes szemponjtából meggondolatlanul kidobott pénzének báresak parányi részét is.

De van ennél még egy sokkal veszedelmesebb és károsabb szerencsehajsza, mely csaknem az istenkisértésig megy, melyen tehetősebb polgáraink, nagy uraink kisértik meg, hogy ki milyen szerencsés csillagzat alatt született. Ez a sikamlás pályája a *Börze*, midőn vakmerően játszva, látatlan hozamra, egyszerűen papirosra bővelkedő, de még egyiköknek is sehol meg nem termett nagy mennyiségű gabna- és más terményfajokat csak úgy adnak-

A történelmi kálitás palotája.

vesznek, mintha milliókkal rendelkeznének; hallatlan összegeket előlegeznek egymásnak, azonban a pénz is csak a levegőben értendő, eladdig míg a szegény földmives nem kezdi fáradságos munkájának gyümölesét hombárába szállítani, ekkor kezdődik meg aztán az igazi licitáció. Eddig csak egy olyan esere-bere vásár, melyre mi közönségesen azt mondhatjuk: „Nesze semmi, fogd meg jól!” És a fáradsággal előállított éléscikkék értékét ezen a veszedelmes szűk piacon lejtik és emelik, a hogy az időben nekik tetszik, természetesen a jóra való gazdaközönség nem csekély megkárosításával. Eladni, szállítani ígérnek a még gulyáink, barmaink méhében vajudó apró jószágokat, mint az egykori vadász az erdők sűrűjében szabadon barangoló „medve-bőrét”.

Hát még azon ámitásai a börziánereknek, midőn tőke nélküli milliókra értékpapírokat, részvényeket boesájtanak ki, s lelketlen ügynökeik által mindenféle ígértények mellett a tudatlan s a börze fortélyaiban járatlan vidéki gazdaközönség nyakába sózzák, megcsalják ezeket is, kifosztják egymást is. Iszonyu vállalatokba mennek belé, anélkül hogy az idő esélyeit az áruforgalom leendő jövőjét üzérkedésök hatalmába kerithetnék; manipulációjuk istent kísért. embert esalogat...

De ez még hagyján volna, ha ezáltal éppen azok nem rövidítették meg, kik a tulajdonképeni keresők, előállítók, a kigazdák és a kisiparosok; de ezek érzik meg ám az ilyen gazdasági vágyak ömömsúlyát, mert keresményeiknek ezen merész ígértények és vállalatok miatt nem teremhetnek piacot, nem csinálhatnak maguknak jövedelmet, ugy kell odaadniok verejtékeik bérét, a mint az ilyen világkufárok a maguk százalékjaira nézve jövedelmezőbbnek előre megállapítják.

De azután itt sem marad büntetlenül a munkakerülő kincesszomj, mert a börzén nagy pénzzel játszanak ám, s nagyot is veszithetnek; itt a szerencse aranyos hintáján nagy kitérések vannak, s jaj annak, ki mindenét magával viszi a játszámra, mert a míg ma ezereit mosolyogva számlálgatja, egy véletlen pillanat koldussá teheti a sáfár büszke urat, de még azoknak is a legszerencsétlenebbikévé, mert aligha koldulni is tud.

Nines párja a fáradsággal szerzett vagyonnak, a becsületes munkának, melylyel nem hogy ártanánk valakinek, de sőt magunknak, a társadalomnak, szép hazánknak, mely jogosan számít fiaira, mely a tudományos művészeteken és a szorgalmas polgárok tevékenységein emelkedik nagygyá, virágzóvá, egyházunknak mind-mind nélkülözhetetlen hasznára vagyunk.

Nem hagyhatom említés nélkül a pénzszerzés azon káros kinövését is, melyhez a kártyabarlangok juttatják áldozataikat. Méltán nevezhetem így azon dözölőket, kik életök legszebb részét a kávéházak egy-egy elrejtett füstös zugában töltik, kezökben a

XXXII. levelü ördögös bibliával, várva a szerencsétlen passasereket, kiket esupán egy kis szórakozás színe alatt megfosztanak keserves keresetöktől. Különbén ugy kell azoknak, kik a tisztességes munka helyett számozott, festett figurákra bízzák szerencsájöket. Oh de hányan vannak, kik így akarják kamatoztatni előbbi keresményöket, vagy éppen kölesönként pénzzel pénzhez akarnak jutni, melynek árán a tétlenség puha székén tovább is gond nélkül tengethessék henye öltöket.

És mily praktikusán usztatják be a ravasz kártyaspillerek a szegény Baleket, előbb egy-két pártit nyerni engedik, ki is „disznó-szerencsájében” tulságosan elbizakodva, most már tovább-beljebb megy az örvénybe, s örvénybe kiáltja: „Hopp a bank”, a mi után lehorgasztott fejvel végre sem mondhat egyebet, mint: „Pász” vagy alázatos szolgálja, nekem már: „Fucs!”

Mennyivel boldogítóbb, lélekemelőbb a jó isten fényes napjánál fáradsággal, szégyenkezés nélkül keresett jövedelem, mint az ilyen munkakerülő éjibarlangok vészes esengésü pénzei, melyekhez annyi éhező, panaszos családtag siralmas szenvedése tapad. Oh és hányat kísérnek ezek a fájdalmas hangok a legnemtelenebb halálba, az öngyilkosságba. Kerüljük utálattal az életmódok eme irtózatoss forrásait, melyeket a restség, a könnyen meggazdagodási vágyak és az urhatnámság teremtettek maguknak kényelmes, de lealázó melegágyul.

Vegyük ezek helyett kezünkbe a munka díszes zászlóját, mely alatt lelkesen küzdve a szorgalom és közbecsülés utjain érzük el mindazt, mi a földi jóléthez a legközelebb vezet. Hiszen munka nélkül nincs is élet, ez adja meg savát-borsát lételünknek, ez szüli a gyönyört és a kellemet; ki él és nem dolgozik, az a társadalom élőhalottja. Ha az élet küzdelmeiben el is estünk, ne csüggedjünk el azért végkép, s ne engedjük át magunkat az édes semmittevésnek, de éppen nyomoruságos helyzetünk lelkesítsen ismét felemelkedni a tisztességes kenyérkereset aranyos létráján, mert így hamarabb boldogulhatunk, mintha tétlenül a vakszerencse játékára bízzuk jövőnket. Ez vétkes mulasztás, melynek nyomában a sötét kísértések egész légiói lépnek, szünet nélkül marezangolva árva lelkünket.

Barátkozzunk meg tehát azzal a gondolattal, hogy semmiféle foglalkozás nem szégyen, sőt dicsőség az, ha valamit szorgalmunk és ügyességünk által az emberiség nagy munka-műhelyében véghezvittünk, mert az életnek sok követelményei vannak s a polgárok összesége által alkotott álladalom csak ugy lesz nagygyá, ha fölvirágzásán többoldalu tevékeny kezek működnek.

Előre hát a munka babéros mezején, fennen lobogtatva a lelkesedés szent zászlóját, mely alatt honunk fürge lányai és fiai szent lelkesedéssel zengjék: „Isten áld meg a magyart...!”

Dr. G. K.

Hát a ki adta is — hát a ki vette is!!

— Életkép. —

Irta: M. K.

A V-i Miklós mester — így nevezte a vidék — hosszú lépéssel mérte az L-re vivő országutatót. Itt ugyanis így emlegették (kivált esős időben), a két árok között ékelt széles utat. A járás szolgabírája is annak tartotta.

Hát biz azon elért volna az asztalos-mester, ha most nagy gond nem terheli vala a fejét. Harmadszor akart belekóstolni a házasságba, ha rátalálna a nekivalóra.

Már majdnem fölvel érte az L. felől jövő Dudás primást a Barangóval, a ki fölösmerte, s oldalba lökte társát.

— Sum te! mibe törheti a fejét a Miklós? nézd hogy bunak ereszti.

— Jó napot! — ordított rá Barangó — jaj de régen is nem hegedültünk neked.

— Majd csak a lakodalmamon csináld cigány, de ne álld utamat.

— Hát ki állja, hisz elig sziles. Pengesd el a nótáját Dudás!

— Ha már utamat álltatók, komendáljátok valakit.

— Ha csak az kell, van L.-be elég. Ott van a Mihucz Maresa is, a Simon Flóra is, leszakítani való virág mind a kettő. Szólj már te is — újra könyökel üté Dudást Barangó — te bibás!

— Tudod Miklós, sokat mulattam már veled is, sok lakodalmat, bált kihegedültem, hát ne menj te be sem a Mihuczék, sem a Simonékhoz, mert szemes a cigány.

— Már mért ne tenném. Ugy nézek én ki, hogy elfussanak előlem a lányok? — ránézett erősen, kalapját hetykén a kontyára vágta.

— Nem akarnálak megrontani Miklós, ami igaz, csak igazs a, balkörmes azs mind a kettő, de sip — sörnyen gazdag, ha csak pinz kell.

— Hát jóerkölesü már nem akad L.-be?

— Akadni csak akad, édes kevés, de azs is szegény mint a templomi egér.

Miklós mesternek szeget vert a fejébe a cigány beszéde.

— No hát Dudás, igaz lelkedre komendálj egyet, ha van?

— Hát csak azs Ober uram Mariskáját nézd meg te, azt mondom. Ezzel köszöntek egymásnak.

*

L.-be érve, csakis az Ober uram házát tudakolta. Rátalálva, be is kopogtatott.

A lehet szóra belépett, elibe plántálta magát Oberné e szóval: mi tetszik?

— A mester urral lenne egy pár szóm?

— Nincs itthon, tessék addig helyet foglalni. Mi ügybe keresi a férjemet?

— Üzleti ügybe, asszonyom.

— Nemsokára visszakerül édes apám — szólalt meg a szobaszegletből Mariska, szorgalmasan horgolva, de rávetette a mesterre szemét.

Szeme a lánynak nem volt nagy, de fekete mint a szén, ragyogott mint éjjel a csillag. Hangja édes, mozdulata friss.

— Hát ha velünk végezhetne — kérdést tett újra Mariska.

— A lenne a vágyam, úgy lehet, szükségem lesz a maga kezére, de uratyjához lenne először szavam.

— Ha már be nem várhatja most, délután legyen szerencsénk.

*

Várt a vendégére Ober uram. Miklós mester a czimtáblára se nézett, sietett a kis ajtón — be a szobába.

— Mivel szolgálhatok — fogadta Miklóst Ober uram.

— Egy rendbeli öltönyt akarok — addig ért a a szóval, be sem fejezhette, hogy magamnak, már felhangzott a leány édes, jóízű kacagása, az anya se állta, elmosolyodott. Csak Ober uram vágta rá — női szabó vagyok én uram. Tessék azért helyet foglalni.

Miklós ur leült, de Mariska leányasszony mellé vonta a széket. — Ne nevéssen ki, hanem tegye jóvá, úgy is tudni akarta, miért jöttem. Nyiltan kimondom — merészen megfogta a leány kezét — ezért a kézéért, nézzen meg jól, a szívéért is, végre e gyűrűért, mert e nélkül ugyan vissza nem térek V.-re.

— Nem mehet az ily hirtelen — válaszoltak a szülők, a leány is huzakodott kissé, de nem nagyon. Miklós jónak találta ütni a vasat.

Beszélt is a lánynak annyit össze, hogy gondolkozni sem ért rá szegény feje. Addig-addig édesgette magához, lebeszélgette az ujjáról a karika-gyűrűt.

Jó idő mulva egy lakodalomra vezette Miklós mester Mariskáját, az ajtófelén settenkedő Dudás meglökte Barangót. — Sum te, még is azs Ober uram lányát hozta hazsa a Miklós.

*

Az elevenszemü, madárhangu menyecskének egy a hibája, hamis a nyelve.

Szük az udvar olykor Miklós urnak is, az uteza is szorul ám, hej de csak gondolja (de mondani, isten őrizzen attól. Azt egyik se kísérti meg), vinne el a devla innét.

Hátha azt tudná az uteza, hogy cigány komendálta neki azt a fekete, tüzes nyelvü asszonyt! Uramfia, egy sátorolja cigány se maradna itt meg. Csitt!!

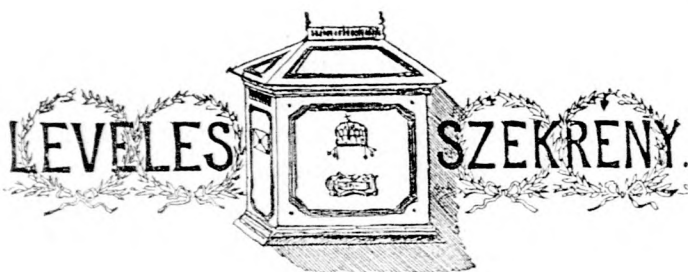

Képünkhöz.

Ezer év!*)

Ezer év viharzott el azóta, hogy a nemes magyar nép elhagyván ős hazáját, Árpád a honalapító vezérelte alatt átlépte az erdős, bérezes, napsugaras ország határait s millió szívek ujjonganak most a roppant jelentőségű évforduló felé. Mert ime, nemzetek és népek születtek és haltak el ez ezer esztendő alatt. A mult idők ölében sok nemzet tragikus sorsa van eltemetve; forradalmak és testvérháborúk dultak az egyes népek között s nem egy törzs bukott le a fényes magaslatról, a melyen állott. Hazánknak is sok külső és belső ellenséggel kellett megküzdenie, de a sok viszontagság daczára is nagygyá lett, azzájtette fiainak honszeretete és ősi hagyományai.

Az ezredéves fennállás ünnepét a jövő évben üljük meg fényes kiállítással. Jó szolgálatot vélünk teljesíteni a „Független Ujság” olvasóinak, a midőn a kiállítási épületeket időről-időre bemutatjuk. Mai képünkön az ezredéves kiállítás legérdekesebb részét a történelmi kiállítás palotáit mutatjuk be. A tornyok, tornyoskák, erkélyek, oromzatok, ivék és ablakok mind a régi idők homályát varázsolják vissza s az elmúlt bajnok-korszakok emléke vonul el előttünk, ha e palotákat nézzük.

B. K. urnak. Tudósítását köszönettel vettük s felhasználtuk.

Zs J. urnak, *Tót-Szt-Márton*. A 32091 számú sorsjegy 200 koronát nyert, a másik kettőt nem huzták ki.

Wallner J. urnak, *Mező-Berény*. A fácskának kiállítása mindenesetre érdekes, mert a ritkaságok közé tartozik. A mai postával küldtünk két bejelentési ívet, sziveskedjék mind a kettőt kitölteni ugy, a mint azt írónnal kijegyeztük s küldje be azután a földművelésügyi m. kir. ministerium 1896-iki kiállítási irodája Nagytekinetű Igazgatóságának Budapest, városliget czim alatt. Bélyeg a levélre nem kell, csak tessék ráírni, hogy *kiállítási ügyben, portomentes*. Minden egyéb kérdésére felvilágosítást kap a bejelentési ivékhez mellékelte szabályzati kivonatból, a melynek figyelmes átolvasása nagyon ajánlatos. Szőlővesszőtermelő és nemesítő telep több van. Forduljon talán *Wimmer Imre*, *Muzsla*, vagy *Adamovics Sándor*, *Ujvidék*, ezimek alá. Az árak mindenütt egyformák: ezer vessző után 100—140 forintig. A sorsjegykérdésre jövő számunkban felelünk.

*) E művészi kivitelű képeket Laurencie J. az *Ezeréves Magyarország és a millenniumi kiállítás* című díszművéből közöljük. Az a díszmű kéthetenként jelenik meg összesen 12 füzetben. Egy füzet ára 40 kr.

B. J. urnak, *Csáktornya*. Beküldött nyilatkozatát nem tehetjük közzé, már azért sem, mert azzal az ügyet csak jobban elmérgesítjük. Tanácsunk az, forduljanak akár személyesen, akár irás útján magához a grófhhoz s adják elő neki a dolgot. Mi meg vagyunk róla győződve, hogy a gróf a méltányosság legszélső határáig el fog menni s a bajokat gyökeresen orvosolni fogja. A nyilvánosságra való hozatal kétélű fegyver, mely ritkán hagyja sértetlenül azt is, a ki használja.

Friedl L. urnak, *M.-Csáth*. Küldeményét köszönettel vettük s a mint mai számunkból láthatja, fel is használtuk. Szívesen látjuk máskor is, csak arra kérjük, béküljön ki az ütemmel egészen. Invencziója jó.

Venyige G. urnak, *Belényes*. Forduljon *Wimmer Imre* szőlővessző-telepéhez *Muzslán Esztergommegye*. Onnan majd megkapja a felvilágosításokat, nemkülönben a feltételeket is.

Deák M. urnak, *Pa.-Kovácsi*. Budapestben több szabadalmi iroda van, forduljon *Réthy János* irodájához VII. Erzsébet-körút 2. Találmányt eladni így levél útján nem tanácsos, mert bárki előtt írja is le találmányát, könnyen megcsinálják és kiaknazzák az ön kisémmizésével. Az ilyen ügyet legjobb személyesen elintézni s első sorban olyas valakihez fordulni, a kiből teljesen megbízhatik, pl. a környéken lakozó földes urhoz. Ha jó a találmány, az akkor bizonyosan támogatni fogja önt.

Polivka K. urnak, *Szvidnik*. Czégeket elvből nem ajánlunk, annyival kevésbé, mert az a föltétel, a melyet ön kiköt, nagyon súlyos, sőt Budapestben keresztül sem vihető.

M. J. urnak, *Borosjenő*. Átolvastuk mind a kettőt, de tárgyánál fogva fázunk a közlésétől. Ilyen általánosságban tartott támadást nem jó feldolgozni versben. Egyébiránt bővebb kritikát levélben küldünk. Nyelvezete jó, verselése némi simítással beválik. Küldjön valami mást, a nép életéből, vagy a regivilágból vett mesét dolgozzon fel, egy igazán költői tárgyat s ki fogjuk adni. Csak hosszú ne legyen.

B. D. urnak, *Ó-Kécske*. Lehet.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Budapest, november 21.

Buza a héten:

<i>Tiszavidéki</i>	76—82 kil. buza ára	6 frt 65—7 frt 10 kr.
<i>Pestvidéki</i>	" " " " "	6 " 60—7 " 05 "
<i>Fejérmegyei</i>	" " " " "	6 " 60—7 " 05 "
<i>Bácskai</i>	" " " " "	6 " 70—7 " 15 "
<i>Bánsági</i>	" " " " "	6 " 60—7 " 05 "
<i>Rozset</i>	mmázsánként	6 frt 30—6 frt 40 krral fizették.
Árpa	{ sörfőzésre való, mmként	7 frt 00 kr. 8 frt 25 kr.
	{ szeszfőzésre való	" 5 " 60 " 6 " 40 "
	{ takarmánynak	" 5 " 10 " 5 " 30 "
Zab	mmázsánként (uj)	6 " 20 " 6 " 60 "
<i>Tengeri</i>	" " " " "	4 " 20 " 4 " 35 "

Buzakorpa finom 3.50—5.10 durva 3.40—5. kr — zsákkal együtt.

Egyébb magvak: vöröslóhere erdélyi 35—45 frt; luczerna 38—46 frt; baltaczim 10—10½ frt; muharmag 23—24 frt; mák 18—19 frt; tavaszi búkköny 5.75—6.50 forint; bab fehér nagyszemű 8.50—9 frt, — barna 7 frt, tarka 6 frt; lenese 6—12 frt, borsó 8.50—9.50 frt.

Marhavásár: fizetnek páronként: Elsőrendű jármos ökörért 345—355 frtig; közép minőségű jármos ökörért 270—320 frtig; silányabb jármos ökörért 200—240 frtig; hizott magyar ökör min.-ként élősúlyban 25—33 frt. hizott tarka ökör 26—33 frt. Fejős tehének. Fehérszörű magyar tehen, darabonként 50—75, tarka tehen darabonként 60—140 frt. Élőborju. 1 kgr. élősúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 50—54 kr; közepes minőségű borjuért 45—49 kr; silányabb borjuért 36—42 kr. Vágott borju. 1 klgr. hussúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 70—72 kr; közepes minőségű borjuért 66—68 kr; silányabb borjuért 62—64 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 320—380 kilogr. nehéz sertésért 54—57 kr, vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig.

Juhvásár. Hizlalt ürü páronként 12.00—18.00 frt, gyenge minőségűért, páronként 6.75—8.00 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 3.00—6.50 krig, kacsa 1.40—2.80 krig, tyuk 1.00—1.40 krig, csirke 50—1.20 krig, kappan 1.20—1.80 pulyka 2.80—4.45 krig

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 2.30—3.— kr, mohar 2.40—2.80 kr, zsupszalma 1.40—1.60 kr, alomszalma 1.35—1.45 kr, zabosbúkköny 2.50—2.70 kr, sarju 2.40—2.60 kr.,

Vegyesek. Szalonna 54—57 kr, esurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintonként, friss 32—40, darab.

Hol lesz mostanában országos vásár ?

November hó 25-én: Alvincz, Bánffy-Hunyad, Bethlen, Csákány (Vas vm.), Csáktornya, Csököly, Egbell, Egervár, Eperjes, Felső-Segesd, Göresön (Szilágy vm.), Gyalakuta, Gyanafalva, Gyergyó-Ditró, Kalocsa, Kis-Tapolcsány, Kutyalva, Miske (Vas vm.), Pécs, Radosóc, Szászkézd, Szebelléd, Szeged, Szomolány, Torna,

Török-Szent-Miklós, Világos (Arad vm.), Zombor (Bács vm.). **26-án:** Apátfalva (Csanád vm.), Béla (Szepes vm.), Fekete-Ardó, Győr, Halmi (Ugoesa várm.), Herczeg-Szóllós, Iregh, Kecskemét, Komárom, Lokeza, Magyarfalva, Misztótfalu, Nagy-Kapos, Pecsényéd, Szent-Kereszt (Bars vm.), Szécsény (Nógrád vm.), Szirák, Tótkeszi, Vág-Sellye, Vámos-Pécs, Ziffer. — **27-én:** Alsó-Diós (Pozsony vm.), Bodrog-Keresztur, Kászony, Altiz, Lajos-Komárom, Ó-Tura (Nyitra vm.), Szombathely. — **28-án:** Abony, Bazin, Kékkő, Rába-Szent-Márton, Ürmény (Nyitra vm.). — **29-én:** Alsó-Nyárasd, Bánok-Szent-György, Hét-hárs, Nagy-Kálló, Podolin, Técső, Tisza-Lök. — **30-án:** Apátfalva, Babócsa, Besztercebánya, Bihar-Püspöki, Breznóbánya, Derecska (Sopron vm.), Derecske (Bihar vm.), Detta, Dombóvár, Felső-Lendva, Karczag, Kotor (Zala vm.).

Vizállás.

Duna:	Nov. 20—19.		Kraszna:	Nov. 20—19.			
	m	é t e r		m	é t e r		
Pozsony	1.60	1.75	N.-Majtény	0.—	0.—		
Komárom	2.04	2.08	M.-Sziget	0.86	0.64		
Budapest	1.60	1.55	Tekeháza	0.60	0.60		
Dun.-Földv.	0.11	0.06	Tisza-Ujlak	0.—	0.—		
Mohács	1.88	1.80	V.-Namény	1.08	1.80		
Gombos	2.33	2.38	Záhony (Cs.)	0.—	0.00		
Ujvidék	2.08	2.09	Tokaj	3.20	3.02		
Zimony	0.00	0.00	Tisza-Füred	4.01	4.38		
Pancsova	2.76	2.78	Szolnok	4.20	4.37		
Drenkova	0.48	0.54	Csongrád	4.—	4.25		
Orsova	3.16	3.16	Szeged	3.88	3.96		
Rába:	Sárvár	0.31	0.31	TörökBeese	2.68	2.67	
Győr	1.86	1.87	Titel	2.80	2.82		
Vág	Zsolna	0.45	0.46	Latorcza:	Munkács	0.48	0.52
Szered	0.55	0.48	Óndóva-T.	Bártfa	0.40	0.45	
Dráva:	Zákány	0.15	0.18	Sztrópko	—	0.—	
Barcs	0.49	0.55	Hoór	0.50	0.56		
Eszék	1.51	1.62	Bodrog:	Zemplén	3.92	0.—	
Száva:	Sziszek	3.82	4.16	Berettyó:	B.-Ujfalu	0.02	0.04
Mitrovicza	4.80	4.92	Körös:	Nagyvárad	0.04	0.—	
Temes:	Kis-Kostély	0.—	0.12	Tenke	0.16	0.—	
Béga:	Kiszetó	0.40	0.45	Borosjenő	0.14	0.12	
Temesvár	0.04	0.50	Békés	0.96	0.78		
N.-Beesker.	0.38	0.30	Gyoma	1.84	1.68		
Deás	0.20	0.36	Maros:	Léva	0.—	0.00	
Szatmár	0.60	0.88	Arad	1.10	1.06		
			Makó	0.38	0.22		

Kis lottó-huzások.

— November 16. —

Bécs	9	52	88	75	16
Grác	58	74	28	7	41
Temesvár	46	56	79	13	80

— November 20. —

Brünn	33	62	45	6	70
-------	----	----	----	---	----

HETI NAPTÁR

November hó.

Szt-András hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra percz	nyugszik óra percz	kel óra percz	nyugszik óra percz
46. † Kath. Ev. A jó magról. Máté XIII, 24—31. — Prot. Ev. Máté XXII, 15—21. — Gör. Ev. Lukács VIII, 40—55.							
24 Vasárnap	F 25 Flóra	F 24 Emil	12 A 25 J. P.	7 1	4 1	0 48	11 35
25 Hétfő	Katalin sz.	Katalin	13 Ar. sz. Ján.	7 2	4 0	0 58	Regg.
26 Kedd	Konrad pk.	Konrad	14 Fülöp ap.	7 3	4 0	1 11	0 41
27 Szerda	Ákos	Virgil	15 Guriás	7 4	3 59	1 25	1 47
28 Csütörtök	Sosten	Günther	16 Máté	7 6	3 58	1 41	2 53
29 Péntek	Saturnin	Valter	17 Gergely	7 7	3 57	1 59	4 3
30 Szombat	András ap.	András ap.	18 Plat. és R.	7 8	3 57	2 21	5 16
I Vasárnap	F I Advent	F I Natalia	19 A 26 Abdias	7 10	3 56	2 51	6 30

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Ajánlunk:

Kitünő vetőmagvakat.
Gépolajokat, kenőcsöket.
Kötél, zsák és ponyvákat.
Permetező gépek s anyagokat.
Mütrágyákat.
Építkezési anyagokat.
Állatorvosi gyógyszereket.

Ajánlja:

Jól berendezett
gabona-bizományi osztályát
gazd. termények értékesítésére.
Tőzsdei fedezeti kölesönkötetések
közvetítése.
Hízott marha és gyapju eladás.
Korpa, malátacsira, olajpogácsa, szárított moslák
legjutányosabb beszerzése.

Ajánlunk:

Kitünő máv. gözeseplőgépeket.
Malmokhoz compound locomobileket
Arató-, kévekötő- és kaszáló-gépeket.
Mindennemű gazdasági gépeket.
Takarmányosok berendezése.
Gazdasági mérnöki munkák közvetítése.

Mindennemű őszi- és tavaszi takarmánymagvak megvételre kerestetnek.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete

Budapest,

*Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).*

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.

Városi iroda arégi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., I. em.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cognac, savtalanító por, borkósav,
(vegytisztá) vizahólyag, dugaszok, dugaszoló- és
czimkupakológépek, borszesz, JULLIEN
borderítőpor stb, legolcsóbb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,

Dohány-utca 5. szám alatt.

Árjegyzék ingyen.

K. Pappánek Vincze

„INDUSTRIA“

közvetítő irodája foglalkozik:

Ingatlanok, u. m.: házak, telkek, birtokok,
csere-üzletek, ugyszintén szállodák, kávé-
házak, vendéglők, bérkocsi üzletek s. a. t.
adás-vételével; — tőkék elhelyezésével,
pénzkölcsönök közvetítésével ingatlanokra,
értékpapírokra, terményekre. A legmeg-
bízhatóbb felvilágosítással szolgál úgy a
fővárosi, mint a vidéki kereskedők hitel
és egyéb viszonyairól. Eljár mindennemű
közigazgatási kisebb bírósági, kiállítási,
ipar. katonai és átírási ügyekben. Vidéki
levelekre készséggel adunk választ, ha a
válaszbélyeg mellékelve lesz.

Iroda: VIII., Futó-utca 34. sz., I. em.,
ajtó 10—14. sz.

Értekezési idő: d. e. 8—10. és d. u. 3—5 óráig.

Csak 3 frt 90 krért

egy pompás uri öltöny.
Egy maradék kitünő erős pompás
kammgarn utánzat (matlassé) ele-
gendő egy kabát, nadrág és mellény-
ből álló teljes uri öltönyhöz min-
den nagyságban, **fekete** színben
pompásan savolyozva. Ezen öltöny
szövetek, melyek igen jók, tartó-
sak, előbb háromszor ennyibe ke-
rültek, igen nagy mennyiségben
adnak el és azért senkise mulasz-
sza el azokból mihamarább meg-
rendelést tenni. Az eladás utánvét-
tel és a pénz előleges beküldése
mellett is történhetik, (akár levél-
bélyegekenben.) Czim: **Apfel áru-
ház** Bécs I. Fleischmarkt No 6/Fü.

Gubiez-féle gépgyár

jelenleg

Detrich Gyula

gépműhelye és ekegyára
Bpest, Lipót-körut 30

Ajánlja fa- és vasgerende-
lyes öntött és kovácsolt
vasfeju egy- és többvasu
ekéit; fa és vastengelyes
taligait; fa- és vaskeretű
különféle boronáit, henge-
reit mélyítő- és porhanyító,
valamint **SACK**-rendszerű
ekéit. Mindennemű ekék-
hez tartalékrészeket, u. m.
ekeöntvényeket, kormány-
lemezeket, acél szántóva-
sákat. Ajánlja répamivelő-
eszközeit, u. m.: répaka-
pákat, répakiemelő és répa-
parakodó villákat; répa-
fejszéket, répaszelet
kampókat, legjutányosabb
áron.

Árjegyzék szivesen
küldetik. 4963

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

és kir. szabad. hangszeripar

Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz.

Javítások pontosan tel-
jesítetnek.

Ócska hangszerek be-
cserejének.

„COLUMBUS“

czimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és ezérná-
zást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki
ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el.
Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint
1 frt 50 kr., 2 frt. 2 frt 50 kr., 3 frt és 3 frt 50 kr. Külön a
„Columbus“ verőfej párja 1 frt.

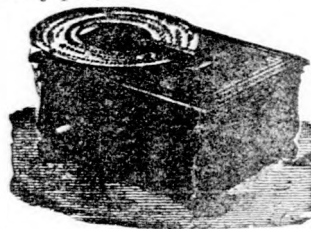
Legújabb! Legújabb!

INTONA

Elpusztíthatatlan acélhangokkal
változtatható ércjátéklapok-
kal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszernél
minden előzetes tanulmány és zene-
ismeret nélkül száz meg száz tes-
zés szerinti zenedarabokat lehet
játszani. Ára 12 frt, a kottalapok
darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy
utánvétellel teljesítetnek.

Képes árjegyzék: a harmonikáról; mechanikai zenélő-művekről és zenélő
disztárgyakról; s minden egyéb hangszerekről, hangszerkellékekről és hu-
rokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntőde és gépgyár-részvénytársulat

⇒ BUDAPEST. ⇐

Ajánlja a vas- és aczélöntés, valamint a gépgyártás keretébe tartozó mindenféle czikkeit, különösen pedig a tisztelt gazdaközönséget érdeklő következő speciálisait:

HENGERSZÉKEKET

paraszt- és finom őrlésre, kéregöntetű sima és rovátkolt hengerekkel;

malmászati egyéb gépeket s teljes malom-berendezéseket,

TURBINÁKAT

a helyi viszonyoknak megfelelőleg szerkesztve, mik a vizekereküket mind tartósságuk, mind nagyobb határfokuknál fogva messze fölülmulják, mindenféle szerkezetű

ZSILIPÉKET, ZSILIPKAPUKAT

stb.; mindenféle átmérőjű

öntött vasesőveket alagesőajtókat, födéleserép- és téglavetőgépeket, ezölöpverő-gépeket, anyagszállító-kocsikat,

gáz- és petroleum-motorokat,

GÁZ-, PETROLEUM-KALAPÁCSOKAT

kovácsműhelyek számára, mindenféle

szivattyúkat, spiritus-szállító vasuti kocsikat

kömegmunkáló-gépeket, kenderkikészítő-gépeket,

GŐZGÉPEKET, UTIHENGEREKET

és mindenféle kőtörő-, zúzó- és aprózó-gépeket 470 utak készítéséhez;

Mechwart-féle FORGÓ GŐZEKÉKET,

világításhoz vagy gépek hajtásához szükséges villamosságot bármely távolságra elvezető **dynamo-gépeket** stb. stb.

„TRANSYLVANIA-SZAPPAN“ a legtisztább természeti termék, minden állati zsiradék és más ilyen anyag nélkül.

Egyetlen

természeti szappan a világon

a mi „TRANSYLVANIA“ hidegvíz mosó-szappanunk!

Az arcz, fehérnemű, selyem, gyapju, gyapot és lenszövet, valamint bőrneműek számára!

E szappan használata a legkiadósabb fehérneműek mosásánál, amelyek egyszeri beszappanozásra hideg vagy langyos vízben és kifőzésre minden zsíros piszoktól a legalaposabban megtisztulnak.

Szappanunk *semmi lugot* vagy más maró anyagot nem tartalmaz, azért használata a *mosó ruha nagy kímélésével jár.*

Továbbá a *Transylvania-szappan* kiválóan alkalmas mint *pipere-szappan* és mint *gyógy-szappan* a bőr különféle kiütésinél, mint dobróc, pörsenés, a bőr feleserepedése szepő stb.

A mi szappanunk ugyszólván *nélkülözhetetlen a postógyáraknál*, mert a legpiszkosabb, összetapadt gyapjufajokat is, egyszerű hidegvízben *meglepő gyorsan* tisztára mossa, puhává és szelýemszerűvé teszi, anélkül, hogy színváltozást okozna.

Az osztr. esász. és magy. kir. kiz. szabadalmazott

„Transylvania“ hidegvíz mosó-szappan gyár

központi megrendelő intézete:

RAKÓCZY M. TANÁR

BUDAPEST, VI., Csengeri-utca 39.

A hova az összes megrendelések intézendők. — Kapható minden fűszerüzletben.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros

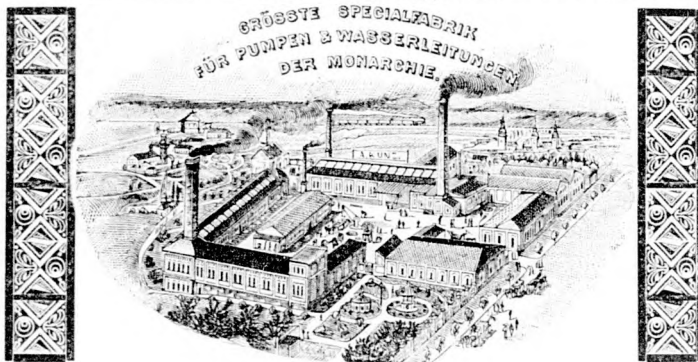
Budapest, VII. ker., Garay-utca 5—8. sz.

„PHÖNIX SZÜRÖK“

Elvállal: központi-, viz-, lég-, és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szelloztetések, angol closettek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb.; nemkülönbön köszén-, olaj- és petroleum-váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek. — Legjobb minőségű kőanyag-csövek raktáron.

A birodalom legnagyobb különleges vízvezeték- és szivattyú-gyára.

KUNZ ANTAL, Mähr.-Weisskirchen.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsmarnoka

NYIREGYHÁZÁN.

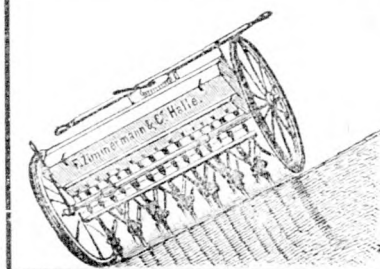
Ajánlja felülmulthatatlan Zimmermann-féle sor- és szörvavetőgépeit, hegyes és sík talajra. Sack- és más rendszerű egy-, kettő és hárombarázdas aczéleket, boronák, sima szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit, Szeeska-, répavágók legkülönbözőbb kivitelben.

Daráló-gépek, 49

petroleum-mo'orait,

és

lőherecséplőgépeit.

Megjelent a

„Köztelek Zsebnaptár“

és

„Köztelek Évkönyv“

1896-ik évre.

Szerkesztik:

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az „Orsz. Magyar Gazd. Egyesület“ titkárai.

E két könyv ára bérmentesen 2 frt 10 kr.

Kapható lapunk kiadóhivatalában:

Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. szám.

(Köztelek.)